

[Miljøministeren]

Alle ø-havne er i dag omfattet af muligheden for at opnå støtte gennem EFs Regionalfond til infrastrukturinvesteringer. Det samme er en del af fastlandshavnene. Regionalfondsmidlerne er begrænsede, men jeg kan da nævne, at der i 1986 er bevilget i alt 1.590.000 kr. til infrastrukturinvesteringer på tre småøer. Muligheden for tilskud er der altså.

Herudover vil jeg nævne, at det ikke i alle tilfælde vil være nødvendigt med større investering i nye færgelejer. Den nyudviklede toskrogfærgemodel eller katamaranfærgemodellen, som man også kalder den, kræver ikke egentlige færgelejer. Den medbringer nemlig selv broklapper, som ved anløb placeres på havnekajen. Her er sket en meget interessant udvikling, som uden tvivl også ville kunne komme øerne til gode.

Endnu en gang tak for den positive modtagelse af dette lovforslag. Jeg skal gøre, hvad jeg kan for, at udvalgsbehandlingen kan gå så hurtigt som muligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 39:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny skovlov.

Af Margrete Auken (SF) m.fl.
(Fremsat 11/11 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Socialistisk Folkeparti har på ny fremsat forslag til folketingsbeslutning om en ny skovlov. Forslaget er kun ændret på enkelte punkter i forhold til forslag B 115 i forrige folketingssamling. B 115 kom ikke til anden behandling og bortfaldt således.

Det nye forslag er altså på næsten alle punkter lig det tidligere fremsatte, og jeg kunne jo i princippet gentage de indlæg, som jeg havde den 8. april 1986. Det skal jeg ikke trætte Tinget med, men alene på ny fremhæve, at der for mig ikke er tvivl om, at der i de danske skove skal være rum for varetagelse af både produktion og naturhensyn. Denne sammenhæng er da også blevet understreget ved oprettelsen af den nye naturstyrelse i ministeriet. Heldigvis er skovbrug jo netop et miljøvenligt erhverv, hvor der kun sjældent er konflikt mellem erhvervshensynene og hensynet til miljø og natur.

Som sagt er der meget lidt nyt i B 39. Bortset fra de sproglige ændringer kan jeg kun få øje på to nye synspunkter, for det første at ændring af højstammet skov til juletræer kun kan finde sted i et nærmere begrænset omfang, og for det andet en ændring af Skovnævnets sammensætning.

Jeg gør udtrykkelig opmærksom på, at jeg ikke har overset den nye indledning. Den er jo ret interessant. Her nævnes økonomiske, beskæftigelsesmæssige og produktionsmæssige hensyn, men jeg mener ikke, at det ændrer indholdet i forhold til B 115. Det er jo klart, at hensynet til naturen spiller en stor rolle i dette forslag. Det er da meget tilfredsstillende, at SF nu i det mindste nævner de elementer, jeg nævnte før, de produktionsmæssige og økonomiske hensyn. Produktionen af ved i vore skove spiller en stor økonomisk rolle for Danmark. Importen er i indværende år omkring 10 mia. kr., og det betyder derfor meget for betalingsbalancen, ligesom det betyder meget for beskæftigelsen i skoverhvervet, at vi kan opretholde og helst også øge den indenlandske produktion af træ. Jeg erindrer, at disse synspunkter også spillede en stor rolle i den socialdemokratiske ordførers indlæg under debatten om B 115.

Flere af enkelthederne i beslutningsforslaget er jeg ikke uenig i, men de bør ses i sammenhæng navnlig med erhvervsinteresserne og den brede vifte af - ofte modstridende - friluftssinteresser, der knytter sig til vore sko-

[Miljøministeren]

ve. Jeg mener derfor, at det vil være uheldigt, hvis Folketinget på grundlag af det foreliggende beslutningsforslag tager stilling til disse komplicerede sammenhænge for vore skovområder.

Som jeg gav tilsagn om under udvalgsbehandlingen af B 115 og i min prioriterede handlingsplan, vil jeg i folketingssamlingen 1987-88 fremsætte forslag til ny skovlov. Der er derfor igangsat et lovforberedelsesarbejde i Miljøministeriet, og jeg mener, at alle relevante problemstillinger i forbindelse med skovloven må gennemgås grundigt og samlet i forbindelse med dette arbejde. Jeg kan oplyse om dette arbejde, at vi i Miljøministeriet har nedsat en lovgruppe, der arbejder på et lovudkast, og den nye naturstyrelse vil få hovedansvaret for dette udkast.

Jeg har netop orienteret Folketingets miljø- og planlægningsudvalg om lovarbejdet. Jeg har endvidere indbudt berørte myndigheder og organisationer til at deltage i en kontaktgruppe, der skal komme med forslag og ønsker til den ny skovlov. Der skulle hermed være skabt grundlag for, at alle synspunkter kommer på bordet og kan få en grundig behandling. I ministeriets foreløbige overvejelser indgår en række forslag, der kræver nærmere vurdering; også de synspunkter, som fremgår af skovpolitisk udvalgs betænkning, må indgå i overvejelserne. Endelig må vi tage højde for erfaringer fra de marginaljordsprojekter, som blev iværksat ved årsskiftet 1985-86.

Jeg skal ikke nævne alle de elementer, der allerede er under overvejelse, men kan som eksempel på disse nævne, at der bør formuleres en egentlig formålsbestemmelse om bl.a. øget træproduktion og styrkelse af miljøhensynene. Fredskovsbegrebet bør opretholdes, men også tydeliggøres. Der bør fastsættes principper for god skovdrift, f.eks. således at der kan fastsættes retningslinjer med henblik på høj træproduktion og gode miljøforhold, om løvtræsbælter ved veje og om skovbryn. Der må også tages højde for løvtræsendele, idet løvtræer skal være et naturligt element i god skovdrift. Endelig kan jeg nævne en adgang til administrativt at frede visse naturskove. Der kan nævnes flere eksempler, og der vil uden tvivl komme flere forslag frem under det fortsatte arbejde.

Jeg vil gerne give tilsagn om at lade dette beslutningsforslags elementer indgå i det

fortsatte arbejde, men jeg vil foreslå, at en debat om skovloven afventer det igangværende arbejde med revision af skovloven, således at alle synspunkter foreligger for Tingets medlemmer. Jeg skal derfor henstille, at det beslutningsforslag, vi har til behandling her, ikke fremmes.

Henning Nielsen (S):

Som miljøministeren allerede har sagt, er det beslutningsforslag, vi nu behandler, en næsten uændret genfremsættelse af B 115 fra foråret 1986. Jeg sagde på Socialdemokratiets vegne ved første behandling af B 115 i april måned, at SFs forslag indeholdt mange gode synspunkter, som også Socialdemokratiet ønskede skulle indgå i en ny skovlov, men at SFs forslag også led af nogle mangler, der gjorde, at Socialdemokratiet ikke kunne støtte forslaget, bl.a. tog forslaget ikke beskæftigelsesmæssige og produktionsmæssige hensyn. Vi mente, at SF dermed begik en fejl, idet vi har den opfattelse, at det er muligt, når det drejer sig om skoven, både at øge beskæftigelsen og produktionen, samtidig med at vi sikrer det miljømæssige. Det har SF taget hensyn til i det nu fremsatte forslag, og det hilser vi med tilfredshed.

Jeg sagde også i foråret om SFs beslutningsforslag, at SF stiller en lang række detaljerede krav til en ny skovlov, ja måske er de for detaljerede, og disse mål skulle søges opnået ved en kombination af incitamenter og restriktioner. Jeg sagde dertil, at jeg syntes, man skulle overveje andet end restriktioner. Jeg ved ikke rigtig, om SF har taget hensyn til det.

Jeg vil også gerne nævne det, som miljøministeren var inde på, og jeg vil selvfølgelig skynde mig at sige, at det ikke er min opfattelse og heller ikke Socialdemokratiets, at vi skal tilstræbe store arealer med juletræskultur, tværtimod. Men omvendt må vi også sige, at selv om det er en meget lille del af det samlede danske skovareal, der består af juletræskultur, så har det trods alt en stor betydning for dækningsbidraget i skovbruget. Derfor kan det være et dårligt budskab, vi sender ud, og det kan måske få negativ virkning.

I bemærkningerne til forslaget anføres det også, at forslaget skal ses som et komplement til resultatet af arbejdet i det skovpolitiske

[Henning Nielsen]

udvalg, hvis kommissorium savner de fredningsmæssige aspekter. Det har SF selvfølgelig ret i, men i et svar på et spørgsmål til landbrugsministeren under udvalgsbehandlingen af beslutningsforslag nr. B 24 – det er bilag 7 i 1985–86 – spurgte vi om skovpolitisk udvalgs kommissorium og også om dets sammensætning. Landbrugsministeren svarede, at vi nu i dag har en langt bredere tolkning af skovbrugets produktion, end vi havde det tidligere, at også miljø- og rekreative interesser indgår heri, og at det også har fundet udtryk i det skovpolitiske udvalgs arbejde.

Vi vil gerne se betænkningen fra det skovpolitiske udvalg. Vi ved, at det har holdt sit sidste møde, og at betænkningen er på vej. Vi vil gerne i Socialdemokratiet se denne betænkning, inden vi binder os til det meget detaljerede beslutningsforslag, som vi her har til behandling.

Collet (KF):

Vi er ikke i tvivl om, at der ligger sympatiske tanker bag fremsættelsen af dette beslutningsforslag. Vi mener dog, at det på nogle måder er u hensigtsmæssigt, på andre måder uøkologisk, og på helt andre måder igen uøkonomisk.

Ifølge beslutningsforslaget skal det pålægges regeringen at ændre selve skovloven i overensstemmelse med beslutningsforslagets ordlyd. Efter vores helt klare opfattelse skal de foranstaltninger, som er nævnt i beslutningsforslaget, knyttes til naturfredningsproblematikken og ikke til skovloven, som efter vores opfattelse er en helt produktionsmæssigt betinget lov, som har virket udmærket siden år 1805, hvor skovarealet her i landet udgjorde 2 pct. Vi er i 1986 oppe på næsten 12 pct., så den gamle skovlov har virket udmærket ved at forøge arealet med skov herhjemme. Efter vores opfattelse hører disse ting derfor langt mere naturligt hjemme i naturfredningssammenhæng.

Dernæst med hensyn til indholdet. Vi har noteret os de meget farverige bemærkninger. Deriblandt står der også, at bondedriften op til 1700-tallet ødelagde skoven. Men i beslutningsforslaget står der også, at man vil slippe svinene løs i skoven. Jeg kan se den danske bacongris, lyserød og hårløs, galopere rundt og søge olden i den kolde efterårsstorm,

klaprende med tænderne. Det ville nok blive et lystigt syn. Jeg er nu ikke sikker på, at det vil have den helt store virkning på selvforyngelserne. Utvivlsomt vil grisen få lungebetændelse!

Det, som SF gør med lige præcis denne bestemmelse, er faktisk det, der hedder »at opgive ævred«. Det kan vi aldrig gå ind for i Det Konservative Folkeparti. Faktisk stammer udtrykket »at opgive ævred« fra gamle dage, da man åbnede skovhegnene, således at grisene kunne komme ind i skoven, så vi kan ikke gå ind for, at SF her opgiver ævred.

Med hensyn til det økologiske i forslaget, så fokuserer man ualmindelig meget på eg og bøg; det elsker man. Men hvad er der egentlig galt med ask, lind, ær, el, fyr, tuja, poppel og asp? Det er da gode træarter, som man kunne variere lidt med. Hvorfor er man så manisk, så monoman? Hvorfor elsker man bøgen og egen så højt? Spørgsmålet er da, om der ikke er andre træarter, der kunne være udmærkede. Jeg tror, vi ville få en fattig natur, hvis vi kun skulle interessere os for disse få træarter.

Der er en vis tendens til manglende forståelse for naturens virkninger i dette beslutningsforslag. Der er jo et kolossalt kompliceret samspil i selve skovdyrkningen, som man tilsyneladende ikke har forstået i beslutningsforslaget. Selv om man kun har en lille skov, kan man oppe på toppen, hvor jorden er tør, dyrke fyrretræer, og så kan man ned ad skræningerne dyrke forskellige slags træer og ask og eg nede i de våde områder; og hvor der er helt vådt, kan man dyrke el. Alle disse utrolig komplicerede afvejninger kan man jo ikke tage stilling til med sådan et beslutningsforslag – og det kan ministeren heller ikke lave noget lovforslag om – disse utallige millioner af afvejninger, der sker i det danske skovbrug, for at man kan hjælpe og understøtte naturen i dens virkning, når man skal dyrke skoven. Derfor vil jeg sige, at der ikke er meget ved det beslutningsforslag; det vil i hvert fald ikke hjælpe på naturen.

Efter vores opfattelse bør dette beslutningsforslag derfor ikke nyde fremme, og vi vil afvente de overvejelser, som man må gøre sig i strikte skovlovssammenhæng i forbindelse med det af miljøministeren bebudede forslag til ny skovlov, som vil blive fremsat i samlingen 1987–88.

Sønderby (V):

Vi kan med det samme skuffe fru Margrete Auken og sige, at Venstre heller ikke kan støtte det genfremsatte forslag til folketingsbeslutning om en ny skovlov.

Nu har vi jo to gange fået tilkendegivelse fra miljøministeren om, at der i næste folketingsssamling vil blive fremsat forslag til en ny skovlov. Den har nogle andre formålsparagraffer, men den vil vel også tage hensyn til noget af det, der er anført her, og derfor kan man spørge, hvorfor man så kommer igen. Vi må vente på det skovpolitiske udvalg og se, hvad der kommer ud af den betænkning.

Det havde måske været bedre, om fru Margrete Auken havde lyttet lidt efter en anden SF'er, der var i salen i dag og sagde noget om miljøproblemerne i ulandene, om skovøden i ulandene, hvor man ikke rigtig får plantet, for herhjemme går det jo udmærket. Hvor vi havde 2 pct. skov for år tilbage, er vi nu oppe på 12 pct., så det havde måske været bedre, om man koncentrerede sig om det. Men man vil også her prøve at gøre Danmark grønt. Det kan man nu gøre på andre områder end på skovområdet.

Men jeg skal i hvert fald skuffe fru Margrete Auken med, at hvis fru Margrete Auken engang bliver pensionist og skal gå en tur i skoven – og der er nogle dejlige skove at gå i i Danmark – så bliver det i hvert fald ikke på baggrund af det forslag, der ligger her. Så er det helt andre ting, der vil være skyld i, at vi også til den tid har en god skov.

I bemærkningerne siges det, at svagheden i den nugældende lovgivning er, at man ikke har sikkerhed for at bevare eller genskabe naturværdierne i skovene. Det er en påstand uden rod i virkeligheden, for i den nugældende naturfredningslov er der regler, som varetager naturhensynene i skovene. Det vil sige, at der her er mulighed for at fremme de hensyn, som forslagsstillerne ønsker tilgodeset via dette lovforslag, og så må vi have skovloven til det andet.

Desuden overser forslagsstillerne helt, at de, der ejer og driver skovene alle har forståelse og sans for naturværdier. Det er, som om man mener, at det kun er dem uden for landbruget og uden for skovbruget, der kan se værdien. De, der arbejder med det, ser

kun cash, mener man, de ser kun, om det giver kroner og øre. Men der har ikke været så meget økonomi i skovbruget, at det har kunnet få folk til at have med skov at gøre, uden at de også havde nogen sans for naturværdierne i det.

For det tredje kunne jeg have lyst til at spørge forslagsstillerne, om man helt har glemt den konference, som Miljøministeriet holdt i Grenå sidste sommer. Da sad fru Margrete Auken sammen med andre medlemmer af Folketingets miljøudvalg og kiggede på de billeder, som Miljøministeriet viste. Her viste man skove, der blev plejet, og som gav udbytte, og man viste skove, som passede sig selv, og så spurgte man, hvad for en skov folk helst ville gå i. Det viste sig – jeg så ikke, hvor fru Margrete Auken og SF satte krydsene – at flertallet af udvalgsmedlemmerne og flertallet af det publikum, der går i skovene, egentlig gerne ville gå i en plejet skov, det vil sige en skov, som giver udbytte, men som i kraft af, at den giver udbytte, også bliver plejet og ser godt ud. Det kunne man godt have haft i mente.

Vi skal altså have en skov, der tilgodeser begge dele, men vi skal ikke glemme, at samfundsøkonomiske og beskæftigelsesmæssige hensyn må være ligeværdige dele af den skovlov, der skal komme. Som jeg sagde før, er udviklingen i skovarealet gået i positiv retning – ikke på grund af SF, for de var ikke fremme i hele den periode fra 1800 til i dag – idet vi har haft en udvikling fra 2-4 pct. – det var dengang, bønderne ødelagde skovbruget, som fru Margrete Auken sagde – til i dag, hvor skovene udgør 12 pct. af Danmarks areal, og jeg tror, vi får mere. Der er taget hensyn til skovproblematikken i den nye landbrugslov, og man drøfter også mere skov i forbindelse med pilotprojekterne vedrørende marginaljorder.

Jeg vil ikke gå i detaljer med beslutningsforslagets enkelte punkter, men kun sige, at skal der laves eksperimenter, så må det i hvert fald være i statsskovvæsenet.

Fru Margrete Auken peger på en hel masse punkter, hvor man skal tage fat i den private sektor og i det private skovvæsen. Man må ikke have juletræer; nu er det sådan lidt hårdt her lige op jul at sige, at man ikke må plante juletræer, nu skal det være høje træer, der skal plantes. Jeg synes nok, at man går for meget ud i detaljerne her.

[Sønderby]

Jeg kan heller ikke lade være med at harelere lidt over det sidste, man siger, om, at nu skal man altså have svinedrift, kvæg- og hestedrift til at indgå i skovdriften. Jeg ved ikke, hvem der har tilført disse bemærkninger, men det er i hvert fald folk, der ikke har meget forstand på det dér. Skal det være vildsvin, eller skal det være hr. Collets landracesvin, eller hvad har man egentlig forestillet sig?

Vi kan altså ikke støtte dette forslag. Vi venter på den betænkning, der kommer, og imødeser så ministerens lovforslag.

Lone Dybkjær (RV):

Da forslaget stort set er en uændret genfremsættelse af et tidligere forslag, skal jeg henvise til de bemærkninger, vi gjorde sidste år, da forslaget blev behandlet, og så tilføje, at også vi finder det rigtigst at afvente, at betænkningen og det lovforberedende arbejde, der er gjort i forbindelse hermed, kommer på bordet.

Addi Andersen (CD):

Forslaget til folketingsbeslutning om en ny skovlov fra SF foregriber efter Centrum-Demokraternes mening begivenhedernes gang, idet miljøministeren har bebudet en skovlovsrevision i samlingen 1987-88. Efter CDs mening udfører Skovstyrelsen og andre tilsynsmyndigheder et glimrende stykke arbejde på området, og jeg har ikke det indtryk, at der bliver drevet rovdrift i de danske skove.

Skovbruget er et erhverv, og træ har altid været og vil altid blive brugt i hverdagen af befolkningen. Det er mit klare indtryk, at der i vid udstrækning tages hensyn til landskabelige værdier, nyplantning af træer samt pleje af skovene.

Der kan være emner i forslaget, som det vil være naturligt at se på, men CD vil afvente det bebudede forslag til en ny skovlov, hvorfor vi ikke kan støtte det af SF fremsatte forslag.

Da Kristeligt Folkepartis ordfører ikke kan være til stede, kan jeg oplyse, at Kristeligt Folkeparti også vil afvente fremsættelsen af den nye skovlov og heller ikke kan støtte SFs forslag.

Damgaard Nielsen (FP):

Fremskridtspartiet kan heller ikke støtte dette forslag. For øvrigt mener vi i Fremskridtspartiet, at skovloven som sådan egentlig havde befundet sig bedst, om den var blevet i Landbrugsministeriet.

Man skriver i forslaget, at fredning skal have første prioritet. Det syn er vi rygende uenige med SF i. Vi mener, at skovdriften som sådan må have første prioritet, og så må fredningen komme i anden række.

Nu vil man have overordnet styring af et helt uhørt format, men jeg vil advare stærkt imod, at man i et eller andet direktorat skal sidde og styre, hvad der skal plantes i vore skove, og hvad der skal hugges. Man har fuldstændig glemt den gamle regel, som også gælder for landbruget: stik fingeren i jorden og lugt, hvor du er. Jeg gad da nok se, hvad der ville ske, hvis vi gav os til at plante bøg i stor udstrækningovre i Vestjylland, hvor vi har storm og sus og blæst, og hvor den slet ikke kan trives. Lad os plante det, som kan gro.

Dernæst svinedrift, kvæg- og hestedrift i skovdriften. Ja, ja, hvis vi lukker nogle grise derind – i hvert fald hvis vi lader dem passe sig selv – så vi har nogle søer og nogle orner gående derinde, kan jeg i hvert fald love, at så får naturfolkene færden i skovene hurtigt ende, for en vild orne, der render rundt derude, den kan nok rydde skoven for træer.

Så kommer der et lille hib om, at bondekulturen tog fart, og så fik vi skovmishandlingen. Hvad er det for en mærkelig påstand at komme med – i hvert fald ikke i 1986, men det er måske følgen af den forfølgelse af bønder, der har været den sidste tid.

Der skrives også om bøgeskov over 80 år. Måske skulle vi også se lidt på formuebeskatningen af gammel skov. Det kunne der godt ændres noget ved, hvis vi også ændrer formuebeskatningen.

For øvrigt har vi jo en gammel naturlov, som er meget bedre end alle de skovlove, der nogen sinde er fremsat. Den naturlov lærte jeg i hvert fald på landbrugsskolen, og den siger, at træerne vokser ikke ind i himlen. Men hvis ellers fru Margrete Auken, der mig bekendt også er teolog, kunne ophæve den lov, så vi får givet træerne tilladelse til at gå ind i himlen, se, så kunne der blive noget ud af det. Så får vi virkelig nogle store træer.

Kinch-Jensen (VS):

[Kinch-Jensen]

Jeg kan starte med at sige, at VS støtter det foreliggende forslag til folketingsbeslutning om en ny skovlov og også synes, det er vigtigt, at miljøinteresserne bliver placeret i en lov som skovloven. Det er måske nok egentlig en produktionslov, men det er vigtigt, at der også her kommer det dobbelte formål ind, sådan at erhvervsinteresser og miljøinteresser kan afvejes og miljøinteresserne kan blive placeret centralt i loven.

Jeg tror ikke, det er, fordi SF eller fru Margrete Auken har en speciel interesse for bøgen og ikke interesserer sig for andre trætyper; der er jo i forslaget lagt op til, at man varierer træarterne. Det er nok, fordi man er specielt opmærksom på, at netop bøgens udbredelse og bøgeskovens areal har været faldende, og det er en trætype, som har været truet, og som der derfor er grund til at fokusere på.

Vi er i hvert fald meget godt tilfredse med, at man forsøger at få dette formål ind i skovloven. Hvis man kan få miljøinteresserne ind i selve produktionsloven, vil man kunne sikre miljøinteresserne tidligere, end det sker nu, hvor man senere kommer med naturfredningsloven og sikrer de miljøinteresser, som ikke er blevet tilgodeset. Det bliver for det første dyrere, og for det andet er det ikke en metode, vi bryder os om, at man senere kommer og lapper på nogle skader, fordi det også betyder en øget kontrol.

Vi kan faktisk bedre lide, at dette led bliver lagt ind så tidligt som muligt, og at disse hensyn bliver taget allerede meget tidligt, som foreslået her. Som det er blevet fremhævet af flere ordførere også sidste gang, forslaget blev behandlet, findes der jo i skovbruget en vis tilknytning til skoven og miljøet og en vis miljøbeskyttelse, og det kunne man også udnytte ved at få disse interesser sat helt klart op i skovloven.

Vi støtter altså intentionerne i dette forslag.

Der er et par småting, som jeg kort skal berøre her, og som kan blive behandlet i udvalget.

Vi synes, at det er vigtigt ikke bare at kigge på reguleringen af træartsvalget på forskellig vis og på aldersvariationen og småbiotopbeskyttelsen, som nævnes ret kort i forslaget. Vi synes, det er vigtigt, at alle skovbryn beskyttes. De skulle faktisk lades så meget i fred, at løvtræer og buske af sig selv fik

lov til at indvandre. Skovbryn kan her defineres som de yderste 15 m af skovranden, f.eks. for alle skove over 15 ha. I landbruget diskuterer man også en sådan norm, hvorefter minimum 5 pct. af en ejendom skal ligge udyrket hen eller lignende.

Vi så også gerne, at kravet om naturskov udvides, således at alle statsskovdistrikter skulle have et minimum af naturskov, dvs. skov, hvor man holder nallerne væk, populært sagt. Nøjagtig hvor mange procent en sådan naturskov skulle udgøre af skoven, er det lidt svært at lægge sig fast på, men det er i hvert fald vigtigt, at der er en mulighed for sådan en klump skov i hvert distrikt, der kunne fungere som kerneområde. Her kan der etableres levedygtige bestande af både dyr og planter, som med denne naturskovsparcel som udgangspunkt kan spredes ud i de øvrige dele af skoven og sikre den stille puslen, som sådanne – måske nok mest dyr, knap så meget planter – er udtryk for i skovene.

Endelig synes vi, at der skal gøres noget ved adgangsforholdene, men det er nok noget, som mere decideret hører ind under naturfredningsloven. Vi synes helt klart, at der i Danmark er nogle lidt gammeldags forhold på dette felt. Der bør ændres på adgangsforholdene, så der bliver mulighed for at komme ind i skoven hele døgnet, også uden for stierne, og også sådan, at der etableres større anlæg af stisystemer i skovene; desuden bør der være adgang til at komme ind i alle skove.

Det skal selvfølgelig så kombineres med en holdning til skovene som den, man f.eks. har i Sverige, som måske nok på mange områder er noget af et forbudsland, men hvor man netop i forhold til naturen har den allemandsret, hvor alle er opmærksomme på at behandle naturen rigtigt og ordentligt osv. Det er også interesser, som vi selvfølgelig kan støtte og vil arbejde for.

Margrete Auken (SF):

Et af de problemer, der har været med hensyn til skovdrift, er, at man i en lidt for dårlig forstand har ladet skovdriften være i fred for indblanding fra politikere og alle sådan nogle forstyrrende elementer. Den har fået lov til at køre sin egen skæve gang, og resultatet er faktisk temmelig forstemmende.

[Margrete Auken]

Der er blevet holdt en del taler heroppe om, hvor dygtige skovfolk selv er til at sørge for de miljømæssige sider, men hvis man ser på, hvordan det er gået, så er det gået galt.

Det er gået godt på nogle punkter. Det er godt, skovarealet er øget. Men bøgeskoven er gået ganske betragteligt ned – 32 pct. på de sidste 50 år, det er voldsomt. Det, at egearealet er gået frem, som vi igen er blevet gjort opmærksom på fra Dansk Skovforenings side, er selvfølgelig dejligt, men det er altså gået fra ingenting til lidt. Fremgangen blev opgjort i procent i det brev, vi har fået. Det så flot ud, men det svarer til, når man henne i kirken glæder sig over, at vielsestallet er steget fra 6 til 12. Så siger man, at det er gået 100 pct. frem i stedet for at sige, at der stadig væk næsten ikke er noget af den art, der foregår i vores kirke. Så det går i almindelighed skidt.

Jeg har ikke noget imod de andre træer, vil jeg godt sige til hr. Collet. Jeg kan i det hele taget meget godt lide træer, men jeg vil selvfølgelig gerne have, at vi har mange bøgetræer i Danmark, og det kan hr. Collet så mene er noget romantisk pludder, men det er altså SFs holdning, og så vil jeg så vende mig til ministeren og sige, at det glæder mig, at det vistnok også er ministerens holdning.

På en eller anden måde er vi i SF meget tilfredse med det, vi har fået ud af at fremsætte og nu også genfremsætte vores forslag. Hvis man ser på, hvordan f.eks. kommissoriet til skovpolitisk udvalg så ud inden, så er det jo klart, at der ikke var plads til, at der skulle komme miljømæssige hensyn ind. Hvis man har læst henvendelsen fra Dansk Skovforening – og man kunne også høre det nu igen i hr. Collets indlæg – så har tanken tydeligvis været, at vi skulle have lavet en ren erhvervslov, og så skulle hele fredningssystemet foregå i anden lovgivning. Jeg ved ikke, hvor megen fremgang man kunne have haft med denne tanke, men det er et ganske interessant synspunkt. Jeg er meget glad for, at miljøministeren virkelig har slået hælene i over for det med det initiativ, som er taget nu sidst med nedsættelsen af det lovforberedende udvalg. Det var en ganske makaber udsigt, der i grunden lå. Jeg ved ikke, om den lå i Landbrugsministeriet, men lad os nu sige, at det gjorde den ikke, og at der er god samklang i regeringen. Men hvis man hørte på hr. Collet og læser henvendelsen fra

Dansk Skovforening, kunne man få mistanke om, at der var andre interesser på spil, og vi glæder os over, at miljøministeren er tro mod Folketingets flertal, ligesom det jo efter bedste evne prøver at være tro mod miljøministeren, når han er grøn, som han gerne vil være. Det er vi selvfølgelig mægtig glade for i denne sammenhæng, og jeg skal ikke gøre ret meget andet i forhold til ministeren end at sige tak.

Jeg er ked af, at ministeren ikke synes, det vil være en god hjælp at få fastslået over for de skumle kræfter, som kunne være på spil andre steder, hvad det er for nogle ting, vi gerne vil have iværksat, og nok ser det detaljeret ud, det, vi har fremlagt, men det er det i grunden ikke. Det følger en hel masse regler, som man arbejder efter de steder, hvor man prøver at lave skovdrift, der tilgodeser også miljøhensynet.

Nu var hr. Collet ikke med os, da vi var i Holland, og det er derfor, han er så måbende over for alle de dyr, der løber omkring, men de dyr løber faktisk omkring i den hollandske skovdrift, og det er faktisk også noget, der har været almindelig opbakning til. Selv Dansk Skovforening gør lidt mopset opmærksom på, at det kan man skam godt gøre allerede, så det behøver man slet ikke at lave nogen lov for. Det er altså ikke så komisk, selv om jeg godt kan høre, at der har været megen moro i den konservative folketingsgruppe her til morgen, og så har de, der har vildsvinene spændende rundt i deres skove, åbenbart ikke været der i den konservative gruppe. Nu ved jeg ikke, hvor mange i den konservative folketingsgruppe der har vildsvinedrift på deres godser, men de findes jo, og så ved hr. Collet godt, hvad det er, vi taler om.

Men alt i alt er det godt, at det er miljøministerens linje, der har sejret, og ikke den forfærdelige kroner-og-øre-orienterede linje.

Man kunne spørge, hvorfor vi har genfremsat forslaget. Det er anført meget klart, at det er, fordi det ikke var lykkedes os forrige gang at gøre det ordentlig tydeligt, at vi naturligvis ikke ville overordne de miljømæssige interesser over de erhvervmæssige. Det ville vi nu heller ikke dengang, men det er rigtig, at det kunne have været sagt tydeligere; det gav i hvert fald anledning til en række misforståelser, som vi gerne ville rette op på, og de misforståelser gav i hvert fald an-

[Margrete Auken]

ledning til, at man fra andet hold prøvede at bremse for, at vi kom igennem med disse miljøinteresser.

Man skal jo være opmærksom på, at vi vil have denne sideordning ind over for de private skove, og så er det, som hr. Collet også foreslår, at eksperimenterne i høj grad skal foregå i statsskovene. Hr. Sønderby var bange for, at der var nogen, der skulle blive for fantasifulde henne i de private skove. Nej, vi pålægger skam ikke de private skove andet, end at vi indarbejder miljøhensynene på samme niveau, og så er det statsskovene, der skal tage sig af eksperimenterne, selv om de andre selvfølgelig også gerne må gøre det.

Jeg synes, at det her ser løfterigt ud. Vi har en klar tilkendegivelse fra et flertal, som tydeligvis også indebærer i hvert fald Miljøministeriet, og det er jo i denne sammenhæng tilstrækkeligt. Hvordan det så lyder i de andre ministerier og i de andre regeringspartier, er måske mindre interessant, når vi er kommet dertil, hvor vi er.

Der er en ting, jeg godt vil sige i forbindelse med de problemer, vi står med hvad angår bøgeskoven. Ikke bare den store nedgang, men en anden ting, som er meget uhyggelig, og som bl.a. kunne ses af den henvendelse, som i hvert fald ordførerne i dag har fået fra Danmarks Naturfredningsforening. Her gøres der opmærksom på det uhyggelige hul, der er i bøgeskovsandelen fra 0 til 10 år. Det er også elendigt, at der vitterlig ingenting sker, eller i hvert fald meget, meget lidt, i den ende af systemet. Jeg synes, ministeren skal tage med i sit oplæg til det nye udvalg, at man skal have kigget på det, for det er åbenbart gået helt i stå. Ikke alene har vi nu et fald, idet bøgeandelen igen i den sidste tælling er gået yderligere 4 pct. tilbage, men den er gået helt i stå i dette hul. Danmarks Naturfredningsforening gør opmærksom på, at man ikke har set sådan nogle huller i tidligere skovtællinger, så det er ikke rigtigt, når der bliver sagt fra Dansk Skovforening, at det blot er, fordi de små nye bøge gemmer sig inde under de store gamle, og når man nu fælder de gamle, så er alle de små nye der. Sådan har det i hvert fald ikke været før; da har man jo kunnet registrere de unge også, og det kan man tydeligvis ikke mere. Jeg synes, at ministeren skal have den vinkel med også.

Så er der blevet sagt en hel del ting, som jeg, fordi jeg sidste gang ødelagde for meget ved at være for perfid, vil lade være med at komme ind på denne gang. Jeg vil beherske mig, selv om der er noget af det, det er vældig fristende at tage fat på.

Blot en enkelt ting til hr. Kinch-Jensen, som jeg lige så godt kan sige nu på ministerens vegne: faktisk er det i oplægget til det lovforberedende udvalg udtrykkeligt nævnt, at adgangsforholdene til skovene skal blive bedre; også det har vi noteret os med glæde.

Endelig vil jeg sige, at vi jo slet ikke bliver færdige med disse ting, uanset hvordan, før betænkningen fra det skovpolitiske udvalg kommer og vi kan se, hvordan den ser ud, og så står det os frit for at køre forslaget igennem; det er jo ikke noget lovforslag. Der er ikke tale om, at vi binder ministeren, så jeg forstår ikke rigtig ministerens forskrækkelse. Det er jo en håndsækning og en støtte til at kunne arbejde videre med disse sager. Hvis nogle storme skulle vise sig fra visse kanter, er det godt at have en sådan god basis at stå med, og ministeren er jo ikke bundet mere end i dette forslag, som bare er gode tommelfingerregler for, hvordan en miljøvenlig skovdrift kan laves, hvis det har interesse, og det er det, vi altså gerne vil sikre denne gang.

Men alt i alt synes jeg, at, dette er gået mægtig godt. Jeg er da godt tilfreds også med, at vi tog os sammen til at få genfremsat dette forslag, for nu ligger linjen rigtig. Atter en gang tak til ministeren. Jeg vil bære over med hr. Collet, når han nu kommer op og fortsætter sin showbiz fra før.

(Kort bemærkning).

Collet (KF):

Vi er glade for at høre, at fru Margrete Auken fortsat mener, at den gode danske bacongris skal redde vores skovbillede og vores skovnatur, men vi skal stadig væk have det historiske perspektiv helt klart. Hvis man slipper svinene ud i skoven, skal vi huske, at de elsker egeplanter og hader bøgeplanter. Det er faktisk den lille enkle mekanisme, der er årsagen til, at vi har den sammensætning af skoven herhjemme, som vi har i dag, nemlig at svinene i meget vid udstrækning åd de egeplanter, der var, og dermed fik bøgen bedre udviklingsmuligheder.

[Collet]

Vi skal også huske, at nordgrænsen for bøgens naturlige udbredelsesområde går gennem Danmark, sådan lidt op i Nordsjælland, lidt syd for Djursland og den vej over. Vi skal i hvert fald lige være opmærksom på, at der ikke kan gro bøg over det hele, i hvert fald ikke, hvis man skal hjælpe og understøtte naturen. Man kan selvfølgelig provokere nogen plantning frem, men vi skal passe på, at vi ikke bliver alt for bøgefikserede. Vi er naturligvis ikke fra Det Konservative Folkeparti ude efter, at vores nationale træ skal gå tabt, langtfra, men vi skal huske at leve i pagt med naturen også på dette område.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Nu har hr. Collet ikke brug for hjælp, men når fru Margrete Auken begynder at henvise til, hvad udvalget har set i Holland, må jeg minde fru Margrete Auken om, at vi hverken så grise eller køer løbe rundt i skovene. Vi så nogle heste, der var indført fra Polen. Det kan da godt være, det er det, fru Margrete Auken sigter til, men det, der fik mig op, var, hvad fru Margrete Auken sagde om, at det var mindre interessant, hvad regeringspartierne siger. Vi taler også med ministeren, og vi taler heldigvis lige så godt, måske bedre, med ministeren, end fru Margrete Auken gør. Derfor skal fru Margrete Auken ikke hejse fanen alt for højt, fordi hun har fået et lille klap på skulderen her.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg er da ikke i tvivl om, at forholdet mellem regeringspartierne er det bedste, så jeg vil stoppe ved det og sige til hr. Collet, at ironi er en farlig form. Det er ikke hr. Collets grise, som jo ikke kan tåle andet end disse sterile stalde, som vi skal have sendt ud. Vi ved godt, at danske grise er i en sådan forfatning, at det lader sig ikke gøre, og det skal vi præcisere en anden gang.

Når vi nævner, at den bondedrift, man har haft, har været en belastning for skovene, er det ikke for at forfølge de skakkels bønder en gang til. Det er altså en historisk kendsgerning, og det har i en periode skabt meget smukke skove, men bestemt ikke økonomiske. Når man skal tage hensyn til den øko-

nomiske drift af skovene, skal det foregå med noget mere omtanke.

Det var interessant, hvad hr. Collet sagde om bøgeskovens udbredelse, hvor grænsen går. Hvis man så undersøger påstanden, ja, ikke hr. Collets påstand, for den er i og for sig rigtig nok, men påstanden om, at løvskovsandelen er steget, vil man se, hvor den er steget eller har forbedret sig. Det er sket i Jylland. Det er dog ikke bøgeskov, men skovbrynsplantninger, små hegn osv. Bøgeskovens andel af løvskoven er gået voldsomt ned på Sjælland. Det kunne yderligere bekræfte, at det er nødvendigt, at vi forholdsvis hurtigt kommer til at gøre et eller andet temmelig håndfast for at sikre, at det ikke går galt med vores løvskov, som hr. Collet sagde han ikke var ude efter at komme fuldstændig til livs.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 62:

Forslag til folketingsbeslutning om genopretning af havmiljøet.

Af Albrechtsen (VS) m.fl.
(Fremsat 25/11 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Den 28. oktober i år fremlagde jeg på regeringens vegne en aktionsplan i 7 punkter for havet omkring Danmark. Denne plan stillede store krav til alle, der bidrager til